Рамазон ойларида юз берган муҳим воқеалар

05:00 / 06.01.2017   4708

Рамазон ойларида юз берган муҳим воқеалар

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам даврларида	
Ҳижратдан аввалги 15 йил, рамазон ойи (мил. 608 йил август-сентябр)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қамари халқдан узилиб, Ҳиро ғорида “таҳаннус”[1] ва “му ado эта бошладилар.
Ҳиж. ав. 14 йил, рамазон ойи (мил. 608 йил август-сентябр)	– Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам қа Ҳиро ғоридаги ибодатларини давом эттирдилар.
Ҳиж. ав. 13 йил, рамазон, душанба кечаси (мил. 610 йил август)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қамари ёш-у уч ойлик) бўлганларида пайғамбар бўлдилар бўла бошлади.
Ҳиж. ав. 9 йил, рамазон ойи (нубувватнинг 5 йили / мил. 614 йил июн-июл)	– Машҳур “Ғарониқ” воқеаси бўлиб ўтди.
Ҳиж. ав. 4 йил, рамазон ойи (нубувватнинг 10 йили / мил. 619 йил апрел-май)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ам Абдулмутталиб оламдан ўтди[3]; – Хадича онамиз розияллоҳу анҳо олтмиш беш ёш
Ҳижрий 1 йил, рамазон ойи (мил. 623 йил март)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Ҳамза розияллоҳу анҳу бошчилигида ўттиз кишилик му Қурайшнинг Шомдан келаётган Абу Жаҳл бошли карвонини қарши олиш учун юбордилар (бу ҳарби “Сийфул баҳр” сарияси[4] деб номланган); – Бир ривоятга кўра, азон ҳам мана шу ойда жори
Ҳижрий 2 йил, рамазон ойи (мил. 624 йил 25 феврал)	– Мусулмонлар илк бор Рамазон рўзасини тутдила
Ҳижрий 2 йил, 17 рамазон (мил. 624 йил 12 март)	– Катта Бадр ғазоти бўлди (бу ғазотга яна “Иккин – Бадр жангидан кейин Расулуллоҳ соллаллоҳу ал иккинчи қизлари Руқайя розияллоҳу анҳо вафот э
Ҳижрий 2 йил, рамазон ойи охири (мил. 624 йил)	– Рамазон ҳайити намозини ўқиш ва уни байрам қ буюрилди.
Ҳижрий 3 йил, рамазон ойи (мил. 625 йил феврал охири ёки март боши)	– Бир ривоятга кўра, Имом Ҳасан ибн Али розиялл

Ҳижрий 5 йил, рамазон ойи (мил. 627 йил феврал)	– Аҳзоб жангига тайёргарлик қилиш мақсадида, х бошлаб юборилди.
Ҳижрий 6 йил, рамазон ойи (мил. 628 йил январ-феврал)	– Қурғоқчилик йили Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳ таолодан истисқо яъни, ёмғир сўраб, дуо қилганл – Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Абу Ба Ҳориса) розияллоҳу анҳумо бошчилигидаги сария юбордилар.
Ҳижрий 7 йил, рамазон ойи (мил. 629 йил январ)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Ғолиб розияллоҳу анҳу бошчилигидаги 130 кишилик сар Увол ва Бану Абд ибн Саълаба қабилаларига (ёки юбордилар.
Ҳижрий 8 йил, 1 рамазон (мил. 629 йил 22 декабр)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Абу Қа розияллоҳу анҳу бошчилигидаги саккиз кишилик барид (66,528 км) узоқликдаги Батни Изом деган Маккани фатҳ қилиш учун юриш йўналишини атр одамлар диққатини бошқа тарафга буриш мақсад йўлга чиқиб, айтилган томонга етиб борганида Ра алайҳи васалламнинг Маккага қараб йўлга чиққа йўлни ўзгартириб, у зотнинг ортларидан етиб олд
Ҳижрий 8 йил, 10 рамазон (мил. 629 йил 31 декабр)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўн мин топган қўшин билан Мадинаи мунавварадан Макк чиқдилар; – Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ам Абдулмутталиб розияллоҳу анҳу оила-аъзолари б ҳижрат қилиб кетаётганларида, Макка билан Мад Жуҳфа деган жойда Расулуллоҳ соллаллоҳу алай учрашди.

Ҳижрий 8 йил, 17 рамазон (мил. 630 йил 7 январ)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам сешанб чегарасидан ўн икки мил (22,176 км) узоқликда ж Заҳронда тунаб, лашкарга гулхан ёқишни буюрди ёқилди; – Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Маккаг Абу Суфён ибн Ҳарб, Ҳаким ибн Ҳизом ва Будайл и анҳумлар мусулмон бўлишди; – Эртаси тонг пайтида Расулуллоҳ соллаллоҳу ала билан Марруз Заҳрондан Маккага қараб йўл олди фатҳ қилдилар; – Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Каъба ўқидилар, сўнг Қурайш олдига чиқиб, хутба қилди – намоз вақти бўлганида, ҳазрат Билол розияллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг буйруқлари бил азон айтди; – Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Макка қилмишларини кечирдилар ва улар ёппасига Исло бошлашди.
Ҳижрий 8 йил, 25 рамазон (мил. 630 йил 15 январ)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Холид анҳуни ўттиз отлиқ билан Қурайш ва барча Бану К номли энг катта бутини бузиш учун Нахлага юбор – шу ой охирларида Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳ розияллоҳу анҳуни Макканинг шимоли-шарқидаги деган ерда жойлашган Ҳузайл қабиласининг Сува келиш учун юбордилар; – шу ойнинг охирида Расулуллоҳ соллаллоҳу алай Зайд Ашҳалий розияллоҳу анҳуни йигирма отлиқ Ғассон ва бошқа қабилаларнинг Манот номли бут Қудайднинг Мушаллал деган жойига юбордилар.
Ҳижрий 9 йил, рамазон ойи (мил. 631 йил)	– Тоиф шаҳрининг аҳолиси Сақиф қавми Исломни Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузу жўнатди.
Ҳижрий 10 йил, рамазон ойи (мил. 631 йил декабр)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Қуръон алайҳиссаломдан ҳар йили рамазонда бир бор ўтк охирги рамазон ойида икки марта ўтказдилар.
Ҳижрий 10 йил, 11–30 рамазон (мил. 631 йил 10–29 декабр)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ушбу о йигирма кун эътикофда ўтирдилар (ҳолбуки, олди ойида фақат ўн кун ўтирар эдилар).

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам вафотларидан к	
Ҳижрий 11 йил, рамазон ойи (мил. 632 йил ноябр-декабр)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ки заҳро розияллоҳу анҳо оламдан ўтди.
Ҳижрий 13 йил, рамазон ойи (мил. 634 йил ноябр)	– Ироқда Мусанно ибн Ҳориса розияллоҳу анҳу бо қўшини билан Форс мажусийлари ўртасида Бувай Натижада, мажусийларнинг шавкати синиб, Ироқ қилинди.
Ҳижрий 15 йил, рамазон ойи[5] (мил. 636 йил октябр-ноябр)	– Ҳазрати Умар розияллоҳу анҳу халифалиги давр розияллоҳу анҳу қўмондонлигидаги мусулмон қўш устидан Қодисия жангида ғалаба қозонди ва Фор ўлди.
Ҳижрий 20 йил, рамазон ойи (мил. 641 йил август-сентябр)	– Мисрнинг қадимги пойтахти Фустот шаҳрида фо розияллоҳу анҳу масжиди қуриб битказилди.
Ҳижрий 37 йил, рамазон ойи (мил. 658 йил феврал-март)	– Сиффин жангидан сўнг ҳазрати Али розияллоҳу ҳакамликка тайинланган Абу Мусо Ашъарий рози Муъовия розияллоҳу анҳу тарафидан ҳакамликка розияллоҳу анҳу Давматул Жандал номли жойда – Ҳазрати Али розияллоҳу анҳу Муҳаммад ибн Абу анҳумони Мисрга волий этиб тайинлади.
Ҳижрий 40 йил, 17 рамазон (мил. 661 йил 23 январ)	– Ҳазрати Али розияллоҳу анҳу вафот этди; – Эртаси куни имом Ҳасан ибн Али розияллоҳу анҳ
Ҳижрий 48 йил, рамазон ойи (мил. 668 йил октябр-ноябр)	– Шимолий Африка волийси Уқба ибн Нофеъ раҳм Тунис давлатидаги Қайравон шаҳрини Рум ва сал қарши мустаҳкам қўрғон қилишга фармон берди.
Ҳижрий 49 йил, рамазон ойи (мил. 669 йил октябр)	– Имом Ҳасан розияллоҳу анҳу вафот этди.
Ҳижрий 50 йил, рамазон ойи (мил. 670 йил сентябр-октябр)	– Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг за розияллоҳу анҳо Мадинаи мунавварада вафот этд
Ҳижрий 51 йил, рамазон ойи (мил. 671 йил сентябр-октябр)	– Шимолий Африка волийси Уқба ибн Нофеъ раҳм бошчилигида Қайравон масжиди қурилди.
Ҳижрий 53 йил, рамазон ойи (мил. 673 йил август-сентябр)	– Ўрта Ер денгизидаги Рум империясига қарашли Жунода ибн Абу Умайя Аздий бошчилигида фатҳ
Ҳижрий 58 йил, 17 рамазон (мил. 678 йил 12 июл)	– Оиша онамиз розияллоҳу анҳо олтмиш олти ёши вафот этди ва Бақиъ қабристонига дафн қилинди
Ҳижрий 65 йил, рамазон ойи (мил. 685 йил апрел-май)	– Умавий халифаларнинг тўртинчиси Марвон ибн алайҳ Дамашқда вафот этди ва ўғли Абдулмалик раҳматуллоҳи алайҳга байъат берилди.

Ҳижрий 91 йил, рамазон ойи (мил. 710 йил июл)	– Саркарда Тариф ибн Молик раҳматуллоҳи алайх давлатини фатҳ қилиш ҳаракати бошланди.
Ҳижрий 92 йил, рамазон ойи (мил. 711 йил июн-июл)	– Испаниянинг жануби-ғарбида жойлашган Шазу ибн Зиёд раҳматуллоҳи алайҳ бошчилигида фатҳ мусулмонлар учун Андалус давлатининг эшиклар
Ҳижрий 93 йил, рамазон ойи (мил. 712 йил июн-июл)	– Саркарда Мусо ибн Насир раҳматуллоҳи алайҳ И Тулайтила (Толедо) шаҳарларини фатҳ қилди. На тўлиқ фатҳ этилди.
Ҳижрий 95 йил, рамазон ойи (мил. 714 йил май-июн)	– Ироқ волийси золим Ҳажжож ибн Юсуф Сақафи
Ҳижрий 96 йил, рамазон ойи (мил. 715 йил май-июн)	– Синд ўлкаси (Покистон) машҳур саркарда Муҳам раҳматуллоҳи алайҳ бошчилигида фатҳ қилинди.
Ҳижрий 181 йил, рамазон ойи (мил. 797 йил октябр-ноябр)	– Имом Абдуллоҳ ибн Муборак раҳматуллоҳи ала
Ҳижрий 223 йил, рамазон ойи (мил. 838 йил июл-август)	– Аббосий халифаларнинг саккизинчиси Муҳамма Ҳорун Рашид раҳматуллоҳи алайҳимо Туркиянин эллик мингдан иборат қўшини билан фатҳ қилди.
Ҳижрий 361 йил, рамазон ойи (мил. 972 йил июн-июл)	– Қоҳирада “Азҳар” масжиди қуриб битказилди в
Ҳижрий 532 йил, рамазон ойи (мил. 1138 йил май-июн)	– Шомнинг шимолий қисмида салбчи босқинчила Имодуддин Зинкий раҳматуллоҳи алайҳ бошчили киритилди.
Ҳижрий 648 йил, рамазон ойи (мил. 1250 йил ноябр-декабр)	– Мисрнинг Мансура шаҳрида мусулмон қўшини Луис IX бошчилигидаги салбчи босқинчиларга қа берди (подшоҳ билан бирга тирик қолган қўшин подшоҳ асирликдаги мусулмонларни озод қилиш шаҳрини қайтариши ва аввал тўрт юз минг дино динор[6] бериши эвазига озод қилинди)[7].
Ҳижрий 658 йил, 25 рамазон (мил. 1260 йил 2 сентябр)	– Миср султони Музаффар Сайфиддин Қутуз раҳм бошчилигидаги мусулмон қўшини мўғул татар қў Айни Жолут шаҳрида бутунлай тор-мор этди.
Ҳижрий 675 йил, рамазон ойи (мил. 1277 йил феврал-март)	– Салбчи босқинчилар тамоман тор-мор этилди.
Ҳижрий 1275 йил, 22 рамазон (мил. 1859 йил 24 апрел)	– Мисрда Сувайш каналини қазиш ишлари бошла
Ҳижрий 1351 йил, 7 рамазон (мил. 1933 йил 3 январ)	– Арабистон ярим оролининг Ҳижоз ва Нажд ўлка Арабистони давлати ташкил топди...

Абдул Азим Зиёуддин тайёрлади